

Odůvodnění předloženého materiálu:

Návrh zajištění lékařské pohotovostní služby v Ústeckém kraji v roce 2022

Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) dle § 119 v přenesené působnosti ukládá krajům povinnost od 1. 4. 2012 zajistit lékařskou pohotovostní službu, lékařskou pohotovostní službu v zubním lékařství a lékárenskou pohotovostní službu (dále jen „LPS“). Současně zákon stanovuje povinnost poskytovatelům zdravotních služeb (zdravotnickým zařízením) podílet se na žádost kraje na zajištění LPS.

Všechna dotčená města a také dosavadní provozovatelé ordinací LPS v kraji, byli na začátku měsíce října osloveni se žádostí o poskytnutí stanoviska k možnostem zajištění lékařské pohotovostní služby v roce 2022, zejména s ohledem na jejich připravenost podílet na zabezpečení provozu LPS (v případě měst včetně možné finanční participace), jakým způsobem (např. dotace kraji, dotace/podpora provozovateli ordinace LPS aj.), jaký typ smluvního vztahu v příštím roce předpokládají (kraj-město, kraj-provozovatel, město-provozovatel), zda mají poznatky, které by mohly vyvolat úpravu dosud realizovaného systému pohotovostí, jaký výši vyrovnávací platby/rozpočet předpokládají provozovatelé ordinací v příštím roce, jaké sazby hodinových odměn jsou plánované pro službukonající personál v ordinacích LPS a další.

Ústecký kraj (dále jen „ÚK“) již řadu let uplatňuje model zabezpečení LPS, ve kterém kraj poskytne městu dotaci na zajištění pohotovostí a město následně uzavírá smlouvu s příslušným poskytovatelem zdravotních služeb o provozu ordinací LPS. Realizace tohoto modelu je v souladu i se stanoviskem Ministerstva zdravotnictví, resp. Ministerstva financí, které ÚK odpovědělo na jeho dotaz, že náklady vznikající kraji při zajištění LPS dle uvedeného zákona, má kraj hradit z rozpočtového určení daní a nebude mu navýšena částka na činnosti spojené s výkonem přenesené působnosti. Podrobný návrh způsobu organizace a zajištění LPS v ÚK od 1. 1. 2022 je popsán v příloze č. 2 materiálu.

V předchozích letech byly výjimkami popsáného modelu zajištění LPS Statutární město Ústí nad Labem, Statutární město Teplice a Město Litvínov, která nechtěla participovat na zajištění LPS v jejich spádové oblasti. Dalšími výjimkami byly Statutární město Děčín, Město Litoměřice, Město Roudnice nad Labem, Statutární město Most, Statutární město Chomutov a Město Kadaň, která preferují zajištění LPS na jejich území prostřednictvím přímé smlouvy uzavřené mezi ÚK a provozovatelem pohotovostních ordinací. Na příští rok preferuje tento model i Město Žatec.

Ve všech výše uvedených spádových oblastech krajský úřad uzavírá smlouvy s příslušnými poskytovateli zdravotních služeb o zajištění provozu ordinací LPS v režimu tzv. závazku veřejné služby (dále jen „ZVS“), v souladu s rozhodnutím Komise EU č. 2012/21/EU ze dne 20. 12. 2011. Navíc již od poloviny roku 2018 jsou, po řešené krizi při zabezpečení provozu pohotovostní ordinace pro dospělé na stanovišti v Děčíně, uzavírány přímé smlouvy i s některými ambulantními praktickými lékaři, kteří se podílejí na výkonu služeb LPS, ale ve svých privátních ordinacích. A dále cca polovina služeb LPS je pak po dohodě s ostatními lékaři, realizována v centrální pohotovostní ordinaci provozované společností Krajská zdravotní, a.s. – Nemocnice Děčín, o.z. Je pravděpodobné, že stejným způsobem bude nutné v dané oblasti postupovat i příštím roce.

Současně Statutární město Děčín, Město Roudnice nad Labem, Statutární město Most a nově také Město Žatec avizují ve svých vyjádřeních, že jsou připravena poskytnout kraji dotaci na zajištění provozu ordinací LPS v jejich spádové oblasti. Jmenovitě Statuární město Most ve výši 300 tis. Kč, Město Roudnice nad Labem ve výši 1 185 tis, Statuární město Děčín ve výši ve výši 400 tis. Kč a Město Žatec ve výši 1,5 mil. Kč.

V rámci všech obdržených vyjádření a stanovisek měst i provozovatelů (viz příloha č. 2 materiálu) je téměř vždy uvedený požadavek na zvýšení podpory ze strany ÚK na zabezpečení systému LPS

v příštím roce. Nejčastějším důvodem je požadavek na růst hodinových odměn službukonajícího personálu (a také v ideálním případě jejich sjednocení napříč všemi stanovišti LPS v kraji) a růstem ostatních provozních nákladů (energie, doprava, dodavatelské ceny aj.). Základní přehled stanovisek a požadavků měst a provozovatelů je pak uvedený ve výtahu z těchto vyjádření zpracovaný v příloze č. 3 tohoto materiálu.

Stanoviska jednotlivých měst k problematice zajištění pohotovostí lze pak shrnout následujícím způsobem.

Města, která souhlasí s návrhem zajištění LPS v roce 2022 (realizace varianty s dotací od ÚK):

- Město Rumburk,
- Město Varnsdorf,
- Město Bílina,
- Město Louny.

V případě uvedených měst v rámci jejich vyjádření (či provozovatelů, se kterými spolupracují města při provozování ordinací LPS) zazněl také jejich požadavek na navýšení krajské dotace:

- Město Rumburk na částku 1 650 tis. (v r. 2021 dotace 1 080 tis. Kč, celkové náklady na provoz ordinace v r. 2022 dosáhnou částky 1 950 tis. Kč, z toho Město Rumburk avizuje ze svého rozpočtu uvolnit částku 300 tis. Kč, tento větší nárůst je způsoben tím, že dosud místní lékaři sloužili LPS jako jediní v celém kraji bez sester, což však s ohledem na narůstající počet pacientů není již dále realizovatelné),

- Město Varnsdorf na částku 1 700 tis. Kč (v r. 2021 dotace 1 080 tis. Kč, i zde je vyšší nárůst způsoben tím, že místní personál dlouhodobě sloužil LPS za jedny z nejmenších hodinových odměn v kraji, což již není dále udržitelné s ohledem na trvalý růst odměn na jiných stanovištích LPS v kraji),

- Město Bílina na částku 1 134 tis. Kč (v r. 2021 dotace 1 080 tis. Kč).

Dále město Bílina požádalo o dotaci 2 mil Kč na provozování stomatologické LPS. ÚK kraj však již řadu let na svém území zubní pohotovost nijak neorganizuje, ani finančně nepodporuje, a to u žádné z ordinací, které jsou provozovány v regionu, z důvodu rentability jejich provozu.

- Město Louny požádalo o navýšení dotace, ale bez uvedení konkrétní částky (v r. 2021 dotace 1 820 tis. Kč a návazně město pravidelně saturuje provoz LPS ze svého rozpočtu částkou cca 2,9 mil. Kč).

Města, která nijak neparticipují na zajištění LPS v roce 2022 (realizace varianty přímé smlouvy mezi ÚK a provozovateli):

- Statutární město Ústí nad Labem,
- *Statutární město Teplice (není dosud k dispozici oficiální stanovisko města, ale předpoklad pokračování dosavadního postoje),*
- Město Litvínov.

Města, která preferují zajištění LPS v roce 2022 prostřednictvím varianty s uzavřením přímé smlouvy mezi ÚK a provozovateli (s možnou finanční podporou ze strany města):

- Statutární město Děčín,
- Statutární město Most,
- Město Roudnice nad Labem,
- *Město Litoměřice (není dosud k dispozici oficiální stanovisko města, ale předpoklad pokračování dosavadního postoje),*
- Statutární město Chomutov,
- Město Kadaň,
- Město Žatec.

Pokud některé z těchto měst již avizují možnost poskytnutí dotace na finanční zajištění provozu ordinací LPS v roce 2022, bude muset ÚK v těchto případech požádat města o poskytnutí dotace na zajištění provozu pohotovostních ordinací v daných spádových oblastech v souladu se zněním zákona č. 250/2000 Sb. V případě Mostu byla tato žádost předložena městu již v září t.r. (usnesení

RÚK č. 033/26R/2021 ze dne 15. 9. 2021) a to z důvodu, že Statutární město Most od roku 2021 zcela změnilo systém evidence a přijímání žádostí o poskytnutí dotací a nově je tak žádost vyplňována v jejich on-line systému v elektronické podobě, kterou návazně svodný odbor sociálních věcí magistrátu zapracovává do návrhu rozpočtu města na další rok.

Dále ve všech ostatních případech, kde se města nebudou chtít nijak podílet na zajištění LPS v příštím roce, se bude krajský úřad opět snažit o uzavření přímých smluv o zajištění provozu pohotovostních ordinací s příslušnými poskytovateli zdravotních služeb v režimu ZVS. Z avizovaných požadavků provozovatelů na úhradu předpokládaných nákladů v příštím roce formou vyrovnávací platby za zajištění LPS je patrné, že souhrnná podpora kraje a měst bude dosahovat více než 37 mil Kč, z toho z rozpočtu ÚK bude nutné uvolnit částku min. 28,7 mil Kč (i bez určení případného navýšení dotace pro město Louny, které by tuto částku ještě navýšilo), přičemž aktuálně je v návrhu rozpočtu na r. 2022 alokována částka pouze 27 mil. Kč. Tento předpokládaný rozdíl ve výdajích na LPS proti plánovanému rozpočtu r. 2022, bude nutné řešit z rezervy ÚK v průběhu příštího roku, po reálném vyhodnocení výdajů v období 1. pololetí 2022. A přestože dosud není ukončený ani rok 2021 z pohledu úhrady všech plateb za zajištění LPS, lze na základě kvalifikovaného odhadu předpokládat, že již letošní výdaje ÚK na systém pohotovostí přesáhnou také 27 mil. Kč.

Současně s tím je třeba doplnit, že bude průběžně jednáno s představiteli Sdružení praktických lékařů pro děti a dorost i Sdružení praktických lékařů pro dospělé, a provozovatelům pohotovostních ordinací, ohledně sjednocení ordinační doby pohotovostí a případně i o sjednocení hodinových odměn lékařů a sester za výkon služeb v rámci systému LPS, na celém území kraje. Ze strany většiny provozovatelů LPS je již na příští rok avizována realizace tohoto sjednocení (a také dalšího navýšení) hodinových odměn pro službukonající personál v rámci jejich ordinací.